Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍ ADVOKÁTKY
JULIANE KOKOTT
přednesené dne 3. dubna 2014[1]

Věc C-37/13 PNexans SAa

Nexans France SAS
proti

Evropské komisi

„Kasační opravný prostředek — Hospodářská soutěž — Nařízení (ES) č. 1/2003 — Správní řízení — Kontrola bez předchozího upozornění — Rozhodnutí o nařízení kontroly — Povinnost uvést odůvodnění — Zeměpisný rozsah — Podezření z porušení pravidel hospodářské soutěže s celosvětovým dopadem — Oprávnění Komise přezkoumat obchodní dokumenty týkající se operací mimo Evropský hospodářský prostor“

I – Úvod

1. Stojí-li inspektoři Evropské komise – většinou v brzkých ranních hodinách – bez předchozího upozornění před branami podniku se záměrem provést v něm kontrolu v rámci takzvaného postupu „*dawn raids*“ za účelem zjištění, zda je tento podnik zapojen do protisoutěžních praktik, zpravidla to vyvolá velké zděšení.

2. Unijní právo stanoví určité procesní záruky, jejichž cílem je ochránit podniky v takových situacích před nepřiměřenými nebo dokonce svévolnými zásahy do jejich obchodních prostor, zachovat jejich práva obhajoby a současně jim objasnit rozsah jejich povinnosti spolupráce. Především je třeba, aby bylo rozhodnutí, kterým se nařizuje kontrola a na jehož základě jednají inspektoři Komise, řádně odůvodněno.

3. Projednávaná věc poskytuje Soudnímu dvoru příležitost blíže upřesnit právní požadavky kladené na odůvodnění takových rozhodnutí o nařízení kontroly. Středem pozornosti je přitom dosud příliš neobjasněný aspekt zeměpisného vymezení porušení pravidel hospodářské soutěže, která má Komise přezkoumat.

4. Jak přesně má Komise v tomto raném stadiu řízení přistupovat k relevantním zeměpisným trhům? Musí rozhodnutí o nařízení kontroly obsahovat úvahy ohledně otázky, zda a v jakém rozsahu podnik inspektorům Komise musí poskytnout přístup ke svým obchodním dokumentům týkajícím se operací *mimo* evropský vnitřní trh? Toto jsou klíčové právní otázky, které je třeba objasnit v rámci tohoto řízení o kasačním opravném prostředku.

1 — Původní jazyk: němčina.

5. Tyto otázky vyvstávají v souvislosti s údajnou kartelovou dohodou týkající se kabelů vysokého napětí a souvisejícího materiálu, s ohledem na niž Komise před několika lety zahájila šetření a na začátku roku 2009 provedla kontrolu bez předchozího upozornění, mimo jiné u společnosti Nexans ve Francii. V rámci této kontroly nahlédla také do mnohých obchodních dokumentů, které se týkaly projektů s elektrickými kabely na mimoevropských trzích. Účastníci řízení se v zásadě přou o to, zda bylo odůvodnění rozhodnutí o nařízení kontroly dostatečným základem pro takové jednání.

6. Rozsudek Soudního dvora v projednávané věci bude mít neopominutelný význam pro budoucí správní praxi Komise.

II – Právní rámec

7. Rámec primárního práva vztahující se na tento případ je vymezen jednak článkem 81 ES (nyní článek 101 SFEU), a jednak článkem 253 ES (nyní čl. 296 druhý pododstavec SFEU)[2]. V rámci sekundárních právních předpisů má dále význam článek 20 nařízení (ES) č. 1/2003[3].

8. Článek 20 nařízení č. 1/2003 zní takto (výňatek):

„(1) Za účelem plnění povinností svěřených jí tímto nařízením může Komise provádět veškeré nezbytné kontroly podniků a sdružení podniků.

[…]

(4) Podniky a sdružení podniků se musí podřídit kontrolám nařízeným na základě rozhodnutí Komise. Rozhodnutí musí stanovit předmět a účel kontroly, stanovit datum, kdy má začít, a uvést sankce podle článků 23 a 24 a právo na přezkoumání rozhodnutí Soudním dvorem. Komise přijímá taková rozhodnutí po konzultaci s orgánem pro hospodářskou soutěž členského státu, na jehož území se má kontrola provést.“

9. Kromě toho je vhodné zmínit článek 4 nařízení č. 1/2003, který zní takto:

„Pro účely použití článků 81 [ES] a 82 [ES] má Komise pravomoci stanovené tímto nařízením.“

III – Okolnosti právního sporu

A – *Skutkový stav a správní řízení*

10. Žalobkyně v prvostupňovém řízení a účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek v tomto řízení, Nexans SA a její stoprocentní dceřiná společnost Nexans France SAS jsou dvě francouzské společnosti působící v průmyslovém odvětví elektrických kabelů.

11. Rozhodnutím C(2009) 92/1 ze dne 9. ledna 2009 Komise nařídila společnosti Nexans a všem podnikům, které přímo nebo nepřímo ovládá, aby se podřídily kontrole podle čl. 20 odst. 4 nařízení č. 1/2003 (dále jen „rozhodnutí o nařízení kontroly“)

2 — Rozhodující je pouze právní stav před vstupem Lisabonské smlouvy v platnost, jelikož sporné rozhodnutí o provedení kontroly bylo vydáno a vykonáno před 1. prosincem roku 2009.

3 — Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích 81 [ES] a 82 [ES] (Úř. věst. L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205), dále jen „nařízení č. 1/2003“.

12. Článek 1 rozhodnutí o nařízení kontroly stanovil zejména následující:

„Společnost Nexans […], jakož i všechny podniky, které přímo či nepřímo ovládá, včetně společnosti Nexans France […], má povinnost podřídit se kontrole týkající se [její] (jejich) případné účasti na protisoutěžních dohodách a/nebo jednáních ve vzájemné shodě v rozporu s článkem 81 [ES] […] souvisejících s dodáváním elektrických kabelů a souvisejícího materiálu, včetně mimo jiné podmořských elektrických kabelů pro vysoké napětí a v některých případech podzemních elektrických kabelů pro vysoké napětí, které zahrnují jednání ve vzájemné shodě při předkládání nabídek v případě veřejných zakázek, přidělování zákazníků a protiprávní výměnu citlivých obchodních informací o dodávkách těchto výrobků."

13. Rozhodnutí o nařízení kontroly bylo odůvodněno následovně:

„Komise obdržela informace, že dodavatelé elektrických kabelů – včetně podniků, kterým je toto rozhodnutí určeno – se podílejí nebo se podíleli na dohodách a/nebo jednáních ve vzájemné shodě souvisejících s dodáváním elektrických kabelů a souvisejícího materiálu – včetně mimo jiné podmořských elektrických kabelů pro vysoké napětí a v některých případech podzemních elektrických kabelů pro vysoké napětí – které zahrnují jednání ve vzájemné shodě při předkládání nabídek v případě veřejných zakázek, přidělování zákazníků a protiprávní výměnu citlivých obchodních informací o dodávkách těchto výrobků.

[…]

Podle informací obdržených Komisí [t]yto dohody a/nebo jednání ve vzájemné shodě […], které byly zavedeny nejpozději roku 2001, nadále existují. […] [P]ravděpodobně mají světový dopad.

Ukáže-li se, že tato tvrzení jsou opodstatněná, výše popsané dohody a/nebo jednání ve vzájemné shodě jsou velmi závažným porušením článku 81 [ES].

Aby mohla Komise ověřit všechny skutečnosti týkající se předpokládaných dohod a jednání ve vzájemné shodě a kontext, v němž probíhaly, je třeba provést kontroly podle článku 20 nařízení č. 1/2003.

[…]"

14. Inspektoři Komise spolu s Autorité de la concurrence (francouzský Úřad pro hospodářskou soutěž) prováděly uvedenou kontrolu v období od 28. ledna 2009 do 30. ledna 2009, jakož i dne 3. února 2009 v obchodních prostorách společnosti Nexans France. Po předchozím oznámení rozhodnutí o nařízení kontroly inspektoři Komise zkontrolovali a okopírovali celou řadu dokumentů a kladli dotazy zaměstnancům společnosti Nexans France, aby takto získali podrobnější vysvětlení týkající se určitých obchodních dokumentů.

B – *Soudní řízení v prvním stupni*

15. Společnosti Nexans a Nexans France podaly proti tomuto rozhodnutí o nařízení kontroly, jakož i proti dvěma aktům přijatým inspektory Komise v rámci této kontroly, žalobu na neplatnost v řízení v prvním stupni před Tribunálem.

16. V návaznosti na tuto žalobu Tribunál rozsudkem ze dne 14. listopadu 2012 [4] zrušil rozhodnutí o nařízení kontroly v rozsahu, v němž se týkalo elektrických kabelů jiných než podmořských a podzemních kabelů pro vysoké napětí a materiálu, který s těmito jinými kabely souvisí; ve zbývající části žalobu zamítl [5].

17. Pokud jde o náhradu nákladů řízení, byla společnostem Nexans a Nexans France uložena povinnost nést vlastní náklady řízení a nahradit polovinu nákladů řízení vynaložených Komisí. Komisi byla naopak uložena povinnost nést zbývající polovinu vlastních nákladů řízení [6].

IV – Řízení před Soudním dvorem

18. Podáním ze dne 24. ledna 2013 podaly společnosti Nexans a Nexans France (dále také jen „navrhovatelky“) společně tento kasační opravný prostředek směřující proti rozsudku Tribunálu. Předmětem tohoto kasačního opravného prostředku je zaprvé ta část napadeného rozsudku, ve které Tribunál nevyhověl žalobě na neplatnost podané oběma těmito společnostmi s ohledem na zeměpisný rozsah rozhodnutí o nařízení kontroly, a zadruhé rozhodnutí Tribunálu o náhradě nákladů řízení.

19. Navrhovatelky navrhují, aby Soudní dvůr:

— zrušil napadený rozsudek v rozsahu, v němž zamítá druhou část prvního žalobního důvodu, podle níž byl zeměpisný rozsah rozhodnutí o nařízení kontroly příliš rozsáhlý a nedostatečně přesný;

— na základě informací dostupných Soudnímu dvoru zrušil rozhodnutí o nařízení kontroly v rozsahu, v němž byl jeho zeměpisný rozsah příliš široký, nebylo dostatečně odůvodněno a nebylo dostatečně přesné, nebo podpůrně vrátil věc Tribunálu zpět k novému rozhodnutí v souladu s právním názorem Soudního dvora;

— zrušil napadený rozsudek v rozsahu, v němž se jím společnosti Nexans ukládá povinnost nést vlastní náklady a nahradit polovinu nákladů vynaložených Komisí v řízení před Tribunálem, a uložil Komisi náhradu nákladů vynaložených společností Nexans v řízení před Tribunálem v přiměřené výši;

— uložil Komisi náhradu veškerých nákladů vynaložených společností Nexans v tomto řízení.

20. Komise navrhuje, aby Soudní dvůr

— zamítl kasační opravný prostředek;

— uložil navrhovatelkám náhradu nákladů řízení.

21. Před Soudním dvorem byl kasační opravný prostředek projednán písemně a dne 26. února 2014 se konalo jednání.

4 — Rozsudek Nexans France a Nexans v. Komise (T-135/09, EU:T:2012:596), dále také jen „napadený rozsudek“ nebo „rozsudek Tribunálu“.

5 — Viz body 1 a 2 výroku napadeného rozsudku.

6 — Viz body 3 a 4 výroku napadeného rozsudku.

V – Posouzení důvodů kasačního opravného prostředku

22. V rámci svého kasačního opravného prostředku se společnosti Nexans a Nexans France již nezaměřují na všechna témata, která byla ještě předmětem řízení v prvním stupni. Právnická debata v tomto řízení o kasačním opravném prostředku se omezuje na zeměpisný rozsah rozhodnutí o nařízení kontroly a naopak věcný předmět tohoto rozhodnutí – tedy druh výrobků dotčených údajnými porušeními pravidel hospodářské soutěže – již nehraje žádnou roli. Ani ostatní akty přijaté inspektory Komise při kontrole, které ještě společnosti Nexans a Nexans France napadaly žalobou v řízení v prvním stupni, již nejsou předmětem tohoto řízení.

23. Navrhovatelky Tribunálu v zásadě vytýkají, že nesprávně zamítl návrh na zrušení rozhodnutí o nařízení kontroly s ohledem na jeho zeměpisný rozsah (první důvod kasačního opravného prostředku). Kromě toho tvrdí, že rozhodnutí Tribunálu týkající se nákladů řízení v prvním stupni je nepřiměřené (druhý důvod kasačního opravného prostředku).

A – *První důvod kasačního opravného prostředku: požadavky kladené na rozhodnutí o nařízení kontroly a jeho soudní přezkum s ohledem na zeměpisný rozsah*

24. První důvod kasačního opravného prostředku směřuje proti bodům 95 až 100 napadeného rozsudku a skládá se ze dvou částí. Navrhovatelky zaprvé tvrdí, že byl porušen požadavek uvést odůvodnění v souvislosti se zeměpisným rozsahem rozhodnutí o nařízení kontroly (k tomu viz dále oddíl 1). Zadruhé Tribunálu vytýkají, že dostatečně neposoudil otázku, zda Komise mohla opírat své podezření, že došlo k porušení pravidel hospodářské soutěže s „pravděpodobně celosvětovým“ dopadem, o dostatečné indicie (k tomu viz níže oddíl 2).

1. Požadavky týkající se odůvodnění (první část prvního důvodu kasačního opravného prostředku)

25. V rámci první části svého prvního důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky Tribunálu vytýkají, že s ohledem na zeměpisný rozsah rozhodnutí o nařízení kontroly zaprvé nedostatečně odůvodnil svůj vlastní rozsudek [k tomu viz dále oddíl 1 část a)] a zadruhé kladl příliš nízké požadavky na odůvodnění rozhodnutí o nařízení kontroly uvedené Komisí [k tomu viz níže oddíl 1 část b)].

26. Přestože se obě hlediska nutně prolínají, týkají se různých právních problémů – výtka formálního pochybení Tribunálu v prvním případě a výtka hmotněprávního pochybení Tribunálu v druhém případě –, a proto by měla být zkoumána odděleně. Případná právní vada týkající se odůvodnění rozhodnutí o nařízení kontroly nemusí v žádném případě nutně vést k domněnce, že rozsudek Tribunálu je stižen vadou nedostatečného odůvodnění, nebo naopak.

a) K tvrzenému nedostatečnému odůvodnění v rozsudku Tribunálu (první výtka).

27. Navrhovatelky zaprvé namítají, že v odůvodnění napadeného rozsudku není přiměřeným způsobem objasněno, jak Tribunál dospěl k závěru, že Komise odkazem na „pravděpodobně celosvětový dopad“ údajných dohod či jednání ve vzájemné shodě dostatečně podrobně vysvětlila zeměpisný rozsah údajné kartelové dohody.

28. Povinnost řádně odůvodnit prvostupňové rozsudky plyne z článku 36 ve spojení s čl. 53 odst. 1 statutu Soudního dvora a je vyjádřena rovněž v článku 81 jednacího řádu Tribunálu.

29. Podle ustálené judikatury povinnost odůvodnění nevyžaduje, aby se Tribunál ve svých závěrech vyčerpávajícím způsobem postupně zabýval každým argumentem uvedeným účastníky sporu; odůvodnění proto může být implicitní, jestliže zúčastněným osobám umožní seznámit se s důvody, proč Tribunál nepřijal jejich argumenty, a Soudnímu dvoru disponovat poznatky dostatečnými k tomu, aby mohl vykonat svůj soudní přezkum [7]. Rozhodující je v zásadě to, že se Tribunál náležitě zabýval všemi návrhovými žádáními účastníků sporu a porušeními právních předpisů, která namítají s ohledem na sporný akt žalovaného unijního orgánu [8].

30. Je pravda, že úvahy obsažené v napadeném rozsudku týkající se zeměpisného rozsahu údajných porušení pravidel hospodářské soutěže, která Komise kontrolovala, jsou poměrně strohé – Tribunál věnoval obsahovému posouzení tohoto tématu pouze tři body [9].

31. Je však třeba mít na paměti, že ani společnosti Nexans a Nexans France vůbec neučinily otázku „pravděpodobně celosvětového“ dopadu dohod a jednání, které je třeba zkontrolovat, hlavním bodem svých úvah tvrzených v rámci řízení v prvním stupni [10]. Svou hlavní pozornost totiž v řízení v prvním stupni nevěnovaly zeměpisnému rozsahu, nýbrž věcnému předmětu kontrol prováděných Komisí, a tedy kontrolám dotčených výrobků. Hlavně tímto směrem se ubírají jejich argumenty uplatněné před Tribunálem.

32. Skutečnost, že Tribunál v odůvodnění svého rozsudku vytyčil podobné hlavní body, mu teď navrhovatelky v řízení před Soudním dvorem mohou jen stěží vytýkat.

33. V konečném důsledku je ale rozhodující, zda se Tribunál navzdory stručnosti svých úvah dostatečně zabýval výtkami společností Nexans a Nexans France týkajícími se omezení zeměpisného rozsahu údajných porušení pravidel hospodářské soutěže a zda lze z odůvodnění rozsudku dovodit, proč Tribunál nepokládal tyto výtky za přesvědčivé.

34. V napadeném rozsudku se Tribunál touto problematikou výslovně zabývá. Uvádí v něm, že Komise odkazem na „pravděpodobně světový“ dopad dohod nebo jednání, které mají být přezkoumány, „zevrubně popsala rozsah působnosti údajné kartelové dohody“. Rozhodnutí o kontrole je tedy podle názoru Tribunálu „třeba považovat za dostatečně přesné, pokud jde o zeměpisný rozsah případného porušení práva hospodářské soutěže, na který měla Komise podezření“ [11].

35. Pro doplnění se Tribunál navíc zabývá tvrzením společností Nexans a Nexans France, že Komise nebyla oprávněna rozšířit svou kontrolní činnost na kontrolu dokumentů, které se týkaly místních zeměpisných trhů situovaných mimo vnitřní trh bez uvedení důvodů, proč jednání dotčeného podniku na těchto trzích mohlo narušit hospodářskou soutěž na vnitřním trhu [12]. Podle názoru Tribunálu Komise sice nemůže provést kontrolu v prostorách podniku, má-li podezření, že existuje dohoda nebo jednání ve vzájemné shodě, jejichž výsledky se projevují výhradně na jednom nebo více trzích nacházejících se mimo vnitřní trh. Naopak ale podle jeho názoru nic nebrání tomu, aby Komise zkoumala dokumenty týkající se těchto trhů s cílem odhalit jednání, které může ovlivnit obchod mezi členskými státy a jehož cílem nebo výsledkem je vyloučit, omezit nebo narušit hospodářskou soutěž na vnitřním trhu [13].

7 — Rozsudky FIAMM a další v. Rada a Komise (C-120/06 P a C-121/06 P, EU:C:2008:476, bod 96), Edwin v. OHIM (C-263/09 P, EU:C:2011:452, bod 64) a Inuit Tapiriit Kanatami a další v. Parlament a Rada (C-583/11 P, EU:C:2013:625, bod 82).

8 — V tomto smyslu rozsudky Moritz v. Komise (C-68/91 P, EU:C:1992:531, body 26 a 37 až 39), Acerinox v. Komise (C-57/02 P, EU:C:2005:453, body 36 a 37), Komise v. Greencore (C-123/03 P, EU:C:2004:783, body 40 a 41), France Télécom v. Komise (C-202/07 P, EU:C:2009:214, bod 41), Komninou a další v. Komise (C-167/06 P, EU:C:2007:633, bod 22) a Mindo v. Komise (C-652/11 P, EU:C:2013:229, bod 41).

9 — Body 97 až 99 napadeného rozsudku.

10 — V řízení v prvním stupni se tímto tématem zabývaly pouze čtyři ze 73 bodů žaloby společností Nexans a Nexans France (bod 37 až 40) a dva ze 41 bodů jejich repliky (body 19 a 20).

11 — Bod 97 napadeného rozsudku.

12 — Body 98 a 99 napadeného rozsudku.

13 — Bod 99 napadeného rozsudku.

36. Tribunál tudíž v napadeném rozsudku zaujal jasné a jednoznačné stanovisko k výtce společností Nexans a Nexans France, pokud jde o zeměpisný rozsah údajných porušení pravidel hospodářské soutěže, a rovněž objasnil, byť pouze stručně, proč tuto výtku nepokládá za přesvědčivou.

37. Navrhovatelky mohou mít obsahově jiný názor než Tribunál. Pouze tato okolnost však nemůže představovat nedostatek odůvodnění napadeného rozsudku, nýbrž nanejvýš obsahový nedostatek [14].

38. Souhrnně tak lze konstatovat, že napadený rozsudek není stižen tvrzenou vadou spočívající v nedostatečném odůvodnění. První výtku, kterou navrhovatelky uvedly v rámci této první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku, je třeba zamítnout.

39. Otázku, zda jsou úvahy Tribunálu týkající se zeměpisného rozsahu údajných porušení pravidel hospodářské soutěže a souvisejících požadavků na odůvodnění rozhodnutí o nařízení kontroly *obsahově nesprávné*, bude nyní třeba objasnit v rámci druhé výtky.

b) K požadavkům na odůvodnění rozhodnutí Komise o nařízení kontroly (druhá výtka)

40. Navrhovatelky zadruhé tvrdí, že Tribunál kladl příliš laxní požadavky na odůvodnění rozhodnutí Komise o nařízení kontroly, a tím se dopustil porušení unijního práva. Podle jejich názoru bylo tvrzení Komise uvedené v preambuli rozhodnutí o nařízení kontroly, podle něhož mají dohody nebo jednání ve vzájemné shodě, které je třeba přezkoumat, „pravděpodobně světový dopad“, nedostatečně přesné a nejednoznačné. Společnosti Nexans a Nexans France se domnívají, že Komise měla v rozhodnutí o nařízení kontroly jednak vymezit relevantní zeměpisný trh a jednak měla objasnit, v jaké míře byly projekty týkající se elektrických kabelů mimo Evropskou unii, resp. Evropský hospodářský prostor významné pro její šetření v této kartelové věci.

41. Povinnost odůvodnit unijní akt vyplývá z článku 253 ES (nyní čl. 296 druhý pododstavec SFEU) a navíc je zakotvena jako součást práva na řádnou správu také v čl. 41 odst. 2 písm. c) Listiny základních práv Evropské unie.

42. Z ustálené judikatury vyplývá, že z tohoto odůvodnění musí jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu Unie, jenž sporný akt vydal, aby se tak zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, a příslušný soud mohl vykonat svůj přezkum [15].

43. S ohledem na rozhodnutí Komise o nařízení kontroly jsou obsah a rozsah povinnosti odůvodnění podrobněji upraveny v čl. 20 odst. 4 druhé větě nařízení č. 1/2003. Podle tohoto ustanovení je v takových rozhodnutích zejména třeba vymezit předmět a účel příslušné kontroly. Tímto způsobem má být zabráněno tomu, aby Komise prováděla šetření spekulativně bez konkrétních podezření [16], což je praxe, pro kterou se často užívá anglického výrazu „*fishing expeditions*“ [17].

14 — Rozsudky Wunenburger v. Komise (C-362/05 P, EU:C:2007:322, bod 80) a Gogos v. Komise (C-583/08 P, EU:C:2010:287, bod 35).

15 — Rozsudky Komise v. Sytraval a Brink’s France (C-367/95 P, EU:C:1998:154, bod 63), Bertelsmann a Sony Corporation of America v. Impala (C-413/06 P, EU:C:2008:392, bod 166) a Ziegler v. Komise (C-439/11 P, EU:C:2013:513, bod 115).

16 — K tomu viz stanovisko generálního advokáta Mischa ve věci Hoechst v. Komise (46/87 a 227/88, EU:C:1989:73, bod 206), jakož i mé stanovisko Solvay v. Komise (C-109/10 P, EU:C:2011:256, bod 138).

17 — Stejným směrem se ubírá i výtka navrhovatelek, že Komise v projednávané věci postupovala v souladu s „globální metodou vlečné sítě“ (v jednacím jazyce: „*global dragnet approach*“).

44. Jak již Soudní dvůr několikrát rozhodl, jedná se u této zvláštní povinnosti odůvodnění podle čl. 20 odst. 4 druhé věty nařízení č. 1/2003 o základní požadavek v rozsahu, v jakém má „ozřejmit nejen odůvodněnost zamýšleného zásahu uvnitř dotyčných podniků, ale také zajistit, aby tyto podniky byly s to seznámit se s rozsahem své povinnosti spolupracovat a zachovat si přitom své právo na obhajobu“ [18].

45. Byl Tribunál za těchto okolností oprávněn pokládat odkaz Komise na „pravděpodobně celosvětový“ dopad údajných porušení pravidel hospodářské soutěže za dostatečné vymezení předmětu a účelu daných kontrol? Anebo měl vyžadovat konkrétní informace týkající se relevantního zeměpisného trhu, jakož i relevantnosti obchodních dokumentů souvisejících s projekty týkajícími se elektrických kabelů mimo Evropskou unii, resp. Evropský hospodářský prostor? Toho se v zásadě týká spor, který mezi sebou vedou účastníci tohoto řízení o kasačním opravném prostředku.

i) K relevantnímu zeměpisnému trhu

46. Navrhovatelky nejprve tvrdí, že Tribunál měl Komisi vytknout chybějící konkrétní údaje týkající se zeměpisného rozsahu jejích šetření. Domnívají se, že v rozhodnutí o nařízení kontroly mělo být jasně uvedeno, zda relevantní zeměpisný trh zahrnoval Evropskou unii, resp. Evropský hospodářský prostor.

47. V tomto ohledu je třeba poznamenat, že požadavek odůvodnění musí být posuzován v závislosti na okolnostech případu, zejména v závislosti na obsahu aktu, povaze dovolávaných důvodů a zájmu, který mohou na získání těchto vysvětlení mít osoby, jimž je akt určen, nebo jiné osoby, kterých se akt bezprostředně a osobně dotýká. Není v tomto ohledu požadováno, aby odůvodnění vylíčilo všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, jelikož otázka, zda odůvodnění aktu splňuje požadavky článku 253 ES, musí být posuzována s ohledem nejen na jeho znění, ale také s ohledem na jeho kontext, jakož i s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast [19].

48. Konkrétně s ohledem na kontroly bez předchozího upozornění je třeba si uvědomit, že jsou obvykle prováděny ve velmi rané fázi, a to zpravidla již v průběhu předběžného šetření případu kartelové dohody. V tomto okamžiku nelze – a to i s ohledem na oprávněné zájmy podniků zachovat své právo na obhajobu – od Komise očekávat, že v rámci svého rozhodnutí o nařízení kontroly již poskytne přesná právní posouzení. Je zcela přirozené, že Komise v tomto stadiu řízení ještě nemá informace nezbytné k tomu, aby mohla poskytnout konkrétní právní posouzení, a také ještě musí přezkoumat správnost svého původního podezření a význam nastalých událostí [20]. Tato skutečnost musí být zohledněna při posouzení právních požadavků kladených na odůvodnění rozhodnutí o nařízení kontroly [21].

49. Jak již Soudní dvůr několikrát rozhodl, informace obsažené v rozhodnutí o nařízení kontroly proto nutně nemusí zahrnovat přesné vymezení relevantního trhu, přesnou právní kvalifikaci domnělých protiprávních jednání nebo uvedení období, během něhož byla tato protiprávní jednání spáchána [22].

18 — Rozsudky Hoechst v. Komise (46/87 a 227/88, EU:C:1989:337, bod 29), Dow Benelux v. Komise (85/87, EU:C:1989:379, bod 8 a 40), Dow Chemical Ibérica a další v. Komise (97/87 bis 99/87, EU:C:1989:380, body 26 a 45) a Roquette Frères (C-94/00, EU:C:2002:603, bod 47); obdobné rozsudek Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 299). Tato judikatura se sice týká právní úpravy předcházející ustanovení čl. 20 odst. 4 nařízení č. 1/2003, bez problému ji však lze přenést na naposled uvedené ustanovení.

19 — Rozsudky Komise v. Sytraval a Brink's France (C-367/95 P, EU:C:1998:154, bod 63), Bertelsmann a Sony Corporation of America v. Impala (C-413/06 P, EU:C:2008:392, bod 166) a Ziegler v. Komise (C-439/11 P, EU:C:2013:513, bod 116).

20 — V tomto smyslu rozsudek National Panasonic v. Komise (EU:C:1980:169, bod 21), jakož i stanovisko generálního advokáta Mischa, Hoechst v. Komise (46/87 a 227/88, EU:C:1989:73, bod 174), dále mé stanovisko ve věci Solvay v. Komise (C-109/10 P, EU:C:2011:256, bod 143).

21 — V tomto smyslu viz také – s ohledem na určení, zda došlo k porušení článků 81 ES nebo 82 ES – stanovisko generálního advokáta Mischa, Hoechst v. Komise (46/87 a 227/88, EU:C:1989:73, bod 176), jakož i mé stanovisko ve věci Solvay v. Komise (C-109/10 P, EU:C:2011:256, bod 144).

22 — Rozsudky Hoechst v. Komise (46/87 a 227/88, EU:C:1989:337, bod 41), Dow Benelux v. Komise (85/87, EU:C:1989:379, bod 10), Dow Chemical Ibérica a další v. Komise (97/87 až 99/87, EU:C:1989:380, bod 45) a Roquette Frères (C-94/00, EU:C:2002:603, bod 82).

50. Totéž vyplývá z rozsudku Tribunálu ve věci France Télécom v. Komise, o který se velkou měrou opírají navrhovatelky. V něm je sice na určitém místě poněkud nejednoznačně uvedeno, že Komise musí vymezit „domnělý relevantní trh“ [23]. Při pozorné četbě uvedeného rozsudku však vychází najevo, že Tribunál v tomto ohledu v žádném případě neklade na odůvodnění rozhodnutí o nařízení kontroly vyšší požadavky než Soudní dvůr ve své ustálené judikatuře. Jak totiž Tribunál sám upřesňuje v bezprostředně předcházejícím bodě uvedeného rozsudku, Komise *nemá* povinnost přesně vymezit relevantní trh [24].

51. Za těchto okolností je výtka navrhovatelek, že v rozhodnutí o nařízení kontroly vydaném v projednávané věci mělo být jasně uvedeno, zda ze zeměpisného hlediska byla předmětem šetření Komise Evropská unie, resp. Evropský hospodářský prostor, neopodstatněná. Tak přesný popis relevantního zeměpisného trhu Tribunál nemohl a nesměl od Komise vzhledem k tomu, jak brzy bylo rozhodnutí o nařízení kontroly vydáno, vůbec vyžadovat.

52. Komise však musí již ve svém rozhodnutí o nařízení kontroly co možná nejpřesněji uvést předmět vyšetřování a skutečnosti, které mají být ověřeny [25]. Jinými slovy musí z odůvodnění rozhodnutí o nařízení kontroly vyplývat, jaké domněnky Komise zamýšlí ověřit [26]. Jde přitom spíše o to, aby Komise způsobem srozumitelným pro dotčené podniky popsala domnělá porušení pravidel hospodářské soutěže, než o co možná nejpřesnější vymezení dotčených trhů.

53. Sporné rozhodnutí o nařízení kontroly vydané v projednávané věci tyto požadavky splňovalo: v preambuli uvedeného rozhodnutí Komise uvedla, že se její kontrola vztahuje na „dohody nebo jednání ve vzájemné shodě“, které mají „pravděpodobně celosvětový dopad“ a „souvisejí s dodáním elektrických kabelů a souvisejícího materiálu […]“. Podezření, ze kterých vycházela Komise, tak byla popsána dostatečně jasně a srozumitelně.

54. Především byl jasně vymezen zeměpisný rozsah domnělých porušení pravidel hospodářské soutěže, které měla Komise ověřit, poukazem na jejich „světový“ dopad. Nelze vážně zpochybňovat, že tímto poukazem na „celosvětový“ dopad byl zahrnut rovněž evropský vnitřní trh.

55. Samotná okolnost, že Komise svou formulaci týkající se zeměpisného rozsahu zmírnila slovem „pravděpodobně“, nemění nic na jasnosti jejího tvrzení a tento dodatek je naopak projevem přirozeně předběžného posouzení Komise, která se tehdy nutně musela opírat o počáteční podezření a nemohla vycházet z podrobně zjištěného skutkového stavu či tvrzení všech účastníků řízení.

56. Společnosti Nexans a Nexans France tak mohly snadno zjistit, o jaké podezření mělo jít v případě neohlášené kontroly nařízené Komisí, takže na to mohly zaměřit svou obrannou strategii a vykonat svou povinnost spolupráce.

57. Argument navrhovatelek, že Tribunál ve vztahu k zeměpisnému relevantnímu trhu nesprávně posoudil požadavky kladené na odůvodnění rozhodnutí o nařízení kontroly, je třeba zamítnout.

23 — Rozsudek France Télécom v. Komise (T-340/04, EU:T:2007:81, bod 52).

24 — Rozsudek France Télécom v. Komise (T-340/04, EU:T:2007:81, bod 51).

25 — Rozsudek Roquette Frères (C-94/00, EU:C:2002:603, bod 83).

26 — Rozsudky Hoechst v. Komise (46/87 a 227/88, EU:C:1989:337, bod 41), Dow Benelux v. Komise (85/87, EU:C:1989:379, bod 9) a Dow Chemical Ibérica a další v. Komise (97/87 až 99/87, EU:C:1989:380, bod 45); viz také mé stanovisko ve věci Solvay v. Komise (C-109/10 P, EU:C:2011:256, bod 138).

ii) K relevantnosti obchodních dokumentů týkajících se projektů s elektrickými kabely mimo evropský vnitřní trh

58. Zbývá přezkoumat druhou výtku navrhovatelek, podle níž měl Tribunál v odůvodnění rozhodnutí o nařízení kontroly požadovat konkrétní údaje týkající se obchodních dokumentů, které měly být zkoumány inspektory. Společnosti Nexans a Nexans France se zejména domnívají, že Komise měla odůvodnit, proč byly obchodní dokumenty týkající se projektů s elektrickými kabely mimo Evropskou unii, resp. Evropský hospodářský prostor významné pro její kontrolu a proč měly být předloženy inspektorům.

59. Z požadavku ochrany dotčených podniků před svévolnými a nepřiměřenými zásahy [27] do jejich obchodních prostor a z požadavku zachování jejich práv obhajoby nepochybně vyplývá, že Komise musí v odůvodnění rozhodnutí o nařízení kontroly nejen co možná nejpřesněji uvést předmět šetření a skutečnosti, které mají být ověřeny, nýbrž v něm musí rovněž konkretizovat pravomoci svěřené vyšetřovatelům Unie v konkrétním případě [28].

60. Podle mého názoru toto všechno ale neznamená, že by Komise ve svém rozhodnutí o nařízení kontroly měla takřka preventivně konkrétně uvádět, do jakého druhu obchodních dokumentů mohou její inspektoři nahlížet a do jakých nikoli. V neprospěch domněnky, že existuje právní povinnost uvádět v odůvodnění rozhodnutí o nařízení kontroly takové úvahy, hovoří dva důvody.

61. Z ustálené judikatury na jednu stranu vyplývá, že Komise se v rámci kontroly bez předchozího upozornění nemusí omezit na nahlížení do dokumentů, které může předem přesně identifikovat. V důsledku takového omezení by totiž bylo její oprávnění nahlížet do takových dokumentů a aktů zbaveno účelnosti. Právo Komise provádět kontroly bez předchozího upozornění naopak znamená i možnost vyhledávat různé informace, které ještě nejsou známy nebo plně identifikovány [29]. Na rozdíl od názoru navrhovatelek nemůže být hledání takových obchodních dokumentů přesunuto na pozdější okamžik nebo dodatečně doplněno žádostí o informace podle článku 18 nařízení č. 1/2003, jelikož v případech kartelových dohod je vždy třeba počítat se zničením kompromitujících materiálů dotčenými podniky, jakmile pomine okamžik překvapení v rámci první kontroly provedené bez předchozího upozornění.

62. Na druhou stranu je samozřejmé, že Komise smí v rámci kontroly bez předchozího upozornění hledat a nahlížet do obchodních dokumentů, pouze pokud mohou být nějakým způsobem významné pro předmětné řízení podle článku 81 ES nebo článku 82 ES (nyní článek 101 SFEU nebo článek 102 SFEU). Kontrolní pravomoci podle čl. 20 odst. 4 nařízení č. 1/2003 totiž přispívají ke splnění úlohy Komise chránit hospodářskou soutěž na vnitřním trhu před narušeními a stíhat případná porušení pravidel hospodářské soutěže na vnitřním trhu [30]. S tím související omezení pravomocí svěřených inspektorům Komise na konkrétní předmět vyšetřování tedy vyplývá již z právního kontextu, v jakém se koná každá kontrola v oblasti kartelových dohod, a tudíž nevyžaduje výslovné uvedení v odůvodnění rozhodnutí o nařízení kontroly. Případné úvahy v tomto ohledu v rozhodnutí o nařízení kontroly by beztak mohly mít pouze deklaratorní povahu.

27 — K tomu viz rozsudky Hoechst v. Komise (46/87 a 227/88, EU:C:1989:337, bod 19), Dow Benelux v. Komise (85/87, EU:C:1989:379, bod 30) a Dow Chemical Ibérica a další v. Komise (97/87 až 99/87, EU:C:1989:380, bod 16).

28 — Rozsudek Roquette Frères (C-94/00, EU:C:2002:603, bod 83).

29 — Rozsudek Roquette Frères (C-94/00, EU:C:2002:603, bod 84); viz také rozsudky Hoechst v. Komise (46/87 a 227/88, EU:C:1989:337, bod 27), Dow Benelux v. Komise (85/87, EU:C:1989:379, bod 38) a Dow Chemical Ibérica a další v. Komise (97/87 až 99/87, EU:C:1989:380, bod 24).

30 — K tomu viz 24. bod odůvodnění nařízení č. 1/2003, jakož i jeho článek 4, dále rozsudky National Panasonic v. Komise (EU:C:1980:169, bod 20), AM & S v. Komise (155/79, EU:C:1982:157, bod 15), Hoechst v. Komise (46/87 a 227/88, EU:C:1989:337, bod 25), Dow Benelux v. Komise (85/87, EU:C:1989:379, bod 36), Dow Chemical Ibérica a další v. Komise (97/87 až 99/87, EU:C:1989:380, bod 22) a Roquette Frères (C-94/00, EU:C:2002:603, bod 42).

63. A konečně navrhovatelky zřejmě vycházely z toho, že nahlížení do obchodních dokumentů týkajících se projektů situovaných mimo území Evropské unie, resp. Evropského hospodářského prostoru obecně není součástí kontrolní pravomoci Komise, a že se tudíž vyžaduje samostatné odůvodnění, pokud by Komise – výjimečně? – měla v úmyslu nařídit kontrolu takových obchodních dokumentů.

64. Při bližším přezkumu však tato argumentace neobstojí. Komise totiž buď nemá podle čl. 20 odst. 4 nařízení č. 1/2003 pravomoc přezkoumávat takové obchodní dokumenty. V takovém případě si tuto chybějící pravomoc nemůže zřídit ani na základě jakýchsi úvah v odůvodnění svého rozhodnutí o nařízení kontroly. Anebo se kontrolní pravomoc Komise naopak na takové dokumenty vztahuje. V takovém případě by se rovněž nevyžadovalo, aby rozhodnutí o nařízení kontroly obsahovalo samostatné odůvodnění toho, proč do nich mohli inspektoři Komise nahlížet. V žádném z těchto dvou případů tedy ve skutečnosti vůbec nejde o problém týkající se odůvodnění.

65. Právě v situaci, jako je situace v projednávané věci, kdy Komise sledovala kartelovou dohodu s celosvětovým dopadem, nebyla v žádném případě povinna omezit se pouze na přezkum obchodních dokumentů týkajících se projektů s elektrickými kabely v rámci Evropské unie, resp. Evropského hospodářského prostoru. Vzhledem k původnímu podezření z provádění takové kartelové dohody byla Komise v projednávané věci oprávněna obrátit svou pozornost bez dalšího i na projekty s elektrickými kabely situované v třetích státech. Je totiž zjevné, že i dokumenty týkající se takových projektů mohou pomoci objasnit fungování takové kartelové dohody, i kdyby uvedené projekty jako takové neměly žádný vliv na vnitřní trh. Pokud například z obchodních dokumentů týkajících se projektu, který má být proveden mimo Evropskou unii, resp. Evropský hospodářský prostor, vyplývá, že účastníci kartelové dohody si po celém světě rozdělují trhy a na svých domácích trzích si nekonkurují (tzv. „*stay-at-home agreement*“), pak to může být důkazem o tom, že kartelová dohoda byla způsobilá narušovat na vnitřním trhu účinnou hospodářskou soutěž.

66. Je možné, že v případě kartelových dohod s celosvětovým dopadem lze pouze mezi obchodními dokumenty, které se týkají určitých mimoevropských obchodních transakcí zúčastněných podniků, narazit na příslovečnou „žhavou stopu“, tedy například dokument, v němž tyto podniky zaznamenaly obsah svých protisoutěžních dohod, a to celosvětově pro všechny své projekty, včetně svých plánovaných postupů na vnitřním trhu. Nelze tvrdit, že Komise nesmí takovýto důkaz připojit ke spisu. V důsledku toho jí nelze bránit v tom, aby v rámci neohlášené kontroly po takovém důkazu pátrala, byť mezi obchodními dokumenty týkajícími se mimoevropských projektů s výrobky, které jsou údajně dotčeny kartelovými dohodami. To v návaznosti na můj dotaz připustil procesní zástupce navrhovatelek při jednání.

67. Skutečnost, že Komise v projednávané věci v neposlední řadě hledala také uvedené důkazy svědčící o celosvětovém rozdělování trhů v rámci domnělé kartelové dohody, je ostatně zřejmé z odůvodnění rozhodnutí o nařízení kontroly, v němž bylo zmíněno podezření z „přidělování zákazníků“ mezi účastníky domnělých protisoutěžních dohod, resp. jednání s „pravděpodobně celosvětovým“ dopadem na trhu s elektrickými kabely. Z preambule rozhodnutí o nařízení kontroly dále vyplývalo, že Komise měla v úmyslu přezkoumat „všechny skutečnosti týkající se domnělých dohod a jednání ve vzájemné shodě a souvislosti, v jakých nastaly“.

68. Za těchto okolností se mi námitka společností Nexans a Nexans France, že Tribunál měl v tomto ohledu vyžadovat důkladnější odůvodnění v rozhodnutí o nařízení kontroly, zdá po celkovém posouzení všech okolností projednávané věci obzvlášť scestná.

69. Na rozdíl od názoru navrhovatelek vyšetřování takového druhu nic nebrání ani z hlediska mezinárodního práva [31]. Zejména nelze hovořit o porušení zásady teritoriality. Obchodní prostory, které Komise prohledala, a obchodní dokumenty, které přezkoumala, se totiž nacházely na území Unie.

70. Komise se sice navíc podle zásady teritoriality musí omezit výlučně na kontrolu takových praktik, které mohou vzhledem k dopadům, jež lze v souvislosti s nimi očekávat, narušit hospodářskou soutěž na vnitřním trhu [32]. To však neznamená, že by se při svých kontrolách měla omezit pouze na obchodní dokumenty, které se týkají projektů účastníků kartelových dohod situovaných v rámci Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru.

71. Jak již bylo uvedeno, závěry týkající se existence protisoutěžních praktik s eventuálně nepříznivými vlivy na hospodářskou soutěž na vnitřním trhu totiž mohou vyplývat rovněž z obchodních dokumentů, které se týkají místních projektů ve třetích státech, například v situaci, kdy tyto dokumenty umožňují vyvodit závěry o fungování kartelové dohody s celosvětovým dopadem, nebo pokud mohou mít dotčené projekty na základě jejich propojení s postupy uvnitř Unie samy dopad na vnitřní trh. Toto propojení s vnitřním trhem je z mezinárodně právního hlediska dostatečné k tomu, aby mohla být odůvodněna šetření, která Komise provedla v rámci předběžné kontroly s ohledem na diskutované obchodní dokumenty.

72. Tribunál tudíž zcela správně uvedl, že nic nebrání tomu, aby Komise zkoumala dokumenty týkající se mimoevropských trhů „s cílem odhalit jednání, která mohou ovlivnit obchod mezi členskými státy a jejichž cílem nebo výsledkem je vyloučit, omezit nebo narušit hospodářskou soutěž na [vnitřním] trhu“ [33].

c) Dílčí závěr

73. Celkově je tedy první část prvního důvodu kasačního opravného prostředku neopodstatněná.

2. K soudnímu přezkumu podezření, na základě kterých bylo vydáno rozhodnutí o nařízení kontroly (druhá část prvního důvodu kasačního opravného prostředku)

74. V rámci druhé části svého prvního důvodu kasačního opravného prostředku společnosti Nexans a Nexans France Tribunálu vytýkají, že porušil unijní právo, když neposoudil, zda Komise měla rozumné důvody pro podezření, že došlo k porušení pravidel hospodářské soutěže s celosvětovým dopadem.

31 — Navrhovatelky sice pojednávají o hlediscích mezinárodního práva pouze v druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku, já však pokládám za účelnější zabývat se jejich tvrzeními uvedenými v tomto ohledu již v rámci této první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku.

32 — V této souvislosti má zásadní význam rozsudek „Celulóza“ (rozsudek Ahlström Osakeyhtiö a další v. Komise, 89/85, 104/85, 114/85, 116/85, 117/85 a 125/85 až 129/85, EU:C:1988:447, body 15 až 17).

33 — Bod 99, poslední věta napadeného rozsudku.

a) Přípustnost

75. Nejprve vyvstává otázka, zda je výtka uplatněná v rámci této druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku vůbec přípustná. Je třeba objasnit, zda navrhovatelky v rámci kritiky, která byla vyjádřena v řízení před Soudním dvorem a týkala se intenzity soudního přezkumu rozhodnutí o nařízení kontroly, zvolily zcela nový důvod svědčící o existenci protiprávního jednání, který nebyl uplatněn v řízení v prvním stupni. Pokud by tomu tak bylo, musela by tato část prvního důvodu kasačního opravného prostředku být z úřední povinnosti odmítnuta jako nepřípustná, a to i kdyby toto hledisko nebylo zmíněno žádným účastníkem řízení před Soudním dvorem [34].

76. Z ustálené judikatury totiž vyplývá, že umožnit účastníku řízení vznést poprvé před Soudním dvorem důvod, který nevznesl před Tribunálem, by ve výsledku znamenalo umožnit mu předložit Soudnímu dvoru širší spor než ten, o kterém měl rozhodovat Tribunál. V rámci kasačního opravného prostředku je v zásadě pravomoc Soudního dvora omezena na přezkum toho, jak Tribunál posoudil důvody, které před ním byly projednány [35].

77. V souladu s tím stanoví i čl. 127 odst. 1 ve spojení s čl. 190 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora, že možnost uplatňovat nové důvody v průběhu řízení je vyloučena, pokud se neopírají o právní nebo skutkové okolnosti, které vyšly najevo teprve v průběhu tohoto řízení.

78. V řízení v prvním stupni společnosti Nexans a Nexans France pojednaly o problematice zeměpisného rozsahu předmětu vyšetřování pouze z hlediska odůvodnění rozhodnutí o nařízení kontroly, tedy s ohledem na *formální pochybení* Komise [36]. V zásadě kritizovaly skutečnost, že odkaz Komise na „pravděpodobně celosvětový“ dosah domnělého porušení pravidel hospodářské soutěže je příliš vágní a neumožňuje jim zjistit přesný rozsah kontrol ani přesný rozsah jejich povinnosti spolupráce [37]. Rozhodnutí o nařízení kontroly navíc neobsahuje žádné konkrétní informace o tom, z jakých trhů a jakým způsobem mohou mít případné protisoutěžní dohody a praktiky uskutečňované mimo Unii vliv na vnitřní trh [38].

79. Naopak v *materiálním smyslu* společnosti Nexans a Nexans France v rámci svých tvrzení před Tribunálem nikde nevyjádřily pochybnosti týkající se existence dostatečných důvodů pro podezření, že došlo k porušení pravidel hospodářské soutěže s celosvětovým dopadem. Ani v návaznosti na konkrétní písemnou otázku Soudního dvora nemohly předložit důkaz o takovém jejich tvrzení pocházejícím z řízení v prvním stupni. Jejich procesní zástupce při jednání naopak musel připustit, že společnosti Nexans a Nexans France v řízení v prvním stupni takovou výtku výslovně neuplatnily.

80. Málo přesvědčivý je kromě toho i argument, který navrhovatelky přednesly při jednání, že v jejich tvrzeních uplatněných v řízení před Tribunálem je v každém případě *implicitně* obsažena výtka, že Komise možná neměla dostatečné důvody pro podezření, že došlo k porušení pravidel hospodářské soutěže s celosvětovým dopadem. Je velmi nepravděpodobné, že vysoce specializovaní advokáti, kteří v tomto řízení zastupují společnosti Nexans a Nexans France, ukryli hmotněprávní výtku týkající se

34 — V projednávané věci Komise zastávala názor, že tato druhá část prvního důvodu kasačního opravného prostředku musí být prohlášena za nepřípustnou, teprve při jednání před Soudním dvorem.

35 — Rozsudky Dansk Rørindustri a další v. Komise (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 165), Alliance One International a Standard Commercial Tobacco v. Komise (C-628/10 P a C-14/11 P, EU:C:2012:479, bod 111) a Groupe Gascogne v. Komise (C-58/12 P, EU:C:2013:770, bod 35).

36 — Viz oddíl 3.2.3 (body 37 až 40) žaloby podané v řízení v prvním stupni, který je nadepsán „Overly broad geographic scope“.

37 — Body 39 a 40 žaloby podané v řízení v prvním stupni.

38 — Body 37 a 38 žaloby podané v řízení v prvním stupni.

věcné správnosti rozhodnutí o nařízení kontroly mezi úvahy týkající se jejích formální legality, namísto toho, aby ji vyjádřili *výslovně*[39]. To platí tím spíše, že se společnosti Nexans a Nexans France v jiné souvislosti – tj. s ohledem na věcný rozsah rozhodnutí o nařízení kontroly – výslovně opíraly o přesně takovou hmotněprávní výtku[40].

81. Vzhledem k tomu je třeba vycházet ze skutečnosti, že druhá část prvního důvodu kasačního opravného prostředku obsahuje nový důvod. Tento důvod nevychází z právních nebo skutkových okolností, které vyšly najevo teprve v průběhu řízení, a nelze ho pokládat ani za pouhé rozvinutí argumentů vyměněných v řízení v prvním stupni. Naopak představuje rozšíření předmětu sporu oproti předmětu sporu projednávaného v řízení v prvním stupni, a je proto nepřípustný.

b) Opodstatněnost

82. Pouze podpůrně se dále budu věnovat krátce také otázce opodstatněnosti této druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku

83. V rámci této výtky společnosti Nexans a Nexans France Tribunálu vytýkají, že nepřezkoumal, zda měla Komise při vydání rozhodnutí o nařízení kontroly rozumné důvody pro podezření, že došlo k porušení pravidel hospodářské soutěže s celosvětovým dopadem.

84. Uvedené tvrzení musí být zamítnuto.

85. Každé rozhodnutí o nařízení kontroly bezpochyby následně podléhá soudnímu přezkumu v tom ohledu, zda měla Komise k dispozici důvody dostatečné k tomu, aby jimi mohla odůvodnit počáteční podezření, že došlo k závažnému porušení pravidel hospodářské soutěže, a odůvodnit tak šetření nařízená ve svém rozhodnutí o nařízení kontroly[41]. Takový dodatečný soudní přezkum zpravidla stačí k tomu, aby byla přiměřeným způsobem zajištěna ochrana základních práv dotčených podniků[42].

86. Z povahy této následné kontroly vyplývá, že Komise musí pouze v řízení před příslušnými soudy, a nikoli již předtím, v odůvodnění svého rozhodnutí o nařízení kontroly[43], konkrétně objasnit, na základě jakých informací pokládala za odůvodněné prohledat prostory dotčeného podniku[44].

87. Řízení ve věcech hospodářské soutěže před unijními soudy se navíc zakládá na zásadě projednací[45]. Vzhledem k tomu, že společnosti Nexans a Nexans France v řízení v prvním stupni nezpochybňovaly skutečnost, že Komise měla rozumné důvody pro počáteční podezření, že došlo k porušení pravidel hospodářské soutěže s celosvětovým dopadem[46], Tribunál neměl důvod se touto problematikou

39 — K ustálené judikatuře, podle níž je v rámci soudní kontroly unijních aktů třeba rozlišovat mezi formální a materiální legalitou, viz rozsudky Komise v. Sytraval a Brink's France (C-367/95 P, EU:C:1998:154, bod 67), Bertelsmann a Sony Corporation of America v. Impala (C-413/06 P, EU:C:2008:392, bod 181) a Gascogne Sack Deutschland v. Komise (C-40/12 P, EU:C:2013:768, bod 46).

40 — K tomu viz body 60 až 94 napadeného rozsudku.

41 — Rozsudek Roquette Frères (C-94/00, EU:C:2002:603, body 49 a 50), jakož i – implicitně – rozsudek Dow Chemical Ibérica a další v. Komise (97/87 až 99/87, EU:C:1989:380, bod 52).

42 — Rozsudek ESLP ze dne 7. června 2007, Smirnov v. Rusko (stížnost č. 71362/01, *Sbírka rozsudků a rozhodnutí* 2007-VII, bod 45), jakož i rozsudky ze dne 15. února 2011, Harju v. Finsko (stížnost č. 56716/09, bod 40 a 44) a Heino v. Finsko (stížnost č. 56720/09, bod 45).

43 — K tomu viz také rozsudek Dalmine v. Komise (C-407/04 P, EU:C:2007:53, bod 60), v němž Soudní dvůr uznal, že existuje nebezpečí, že dotčené podniky by mohly skrýt důkazy, pokud by již v první fázi vyšetřování zjistily, jaké informace má Komise v tomto okamžiku k dispozici.

44 — V tomto smyslu rozsudky Hoechst v. Komise (46/87 a 227/88, EU:C:1989:337, bod 41), Dow Benelux v. Komise (85/87, EU:C:1989:379, bod 9 a 15), Dow Chemical Ibérica a další v. Komise (97/87 až 99/87, EU:C:1989:380, bod 45 a 51) a Roquette Frères (C-94/00, EU:C:2002:603, body 60 až 62).

45 — Konkrétně s ohledem na zásadu projednací v souvislosti s rozhodnutími o nařízení kontroly viz rozsudek Dow Chemical Ibérica a další v. Komise (97/87 až 99/87, EU:C:1989:380, bod 52); obecně k této zásadě v právu hospodářské soutěže viz rozsudky Chalkor v. Komise (C-386/10 P, EU:C:2011:815, body 64 a 65) a Otis a další (C-199/11, EU:C:2012:684, bod 61, první věta), jakož i mé stanovisko ve věci Alliance One International a Standard Commercial Tobacco v. Komise (C-628/10 P a C-14/11 P, EU:C:2012:11, bod 99) a mé stanovisko ve věci Schindler Holding a další v. Komise (C-501/11 P, EU:C:2013:248, bod 47).

46 — Viz výše body 78 a 79 tohoto stanoviska.

zabývat. Obzvlášť vágní odkaz společností Nexans a Nexans France na čistě místní charakter jednotlivých mimoevropských projektů s elektrickými kabely každopádně nemusel Tribunál přimět k tomu, aby obecně zpochybnil existenci dostatečných důvodů a bez návrhu zahájil šetření týkající se povahy domnělé kartelové dohody jako protiprávního jednání s celosvětovým dopadem.

88. Na rozdíl od názoru navrhovatelek na tom nic nemění ani okolnost, že v případě kontrol bez předchozího upozornění dochází k závažným zásahům do prostor daných podniků, a tudíž do jejich oblasti chráněné základními právy. Společnosti Nexans a Nexans France totiž byly zastoupeny vysoce specializovanými advokáty, od nichž bylo možné očekávat, že před Tribunálem uplatní všechny nezbytné výtky. Za těchto okolností by mohla Tribunálu příslušet povinnost přezkoumat stav indicií z úřední povinnosti nanejvýš tehdy, když rozhoduje bez vyslechnutí protistrany [47], anebo v případě, že závažné důvody svědčí o tom, že kontrola bez předchozího upozornění je, resp. byla provedena protiprávně. V projednávané věci však nenastal ani první, ani druhý případ.

89. Na závěr je třeba uvést, že řízení před Soudním dvorem nakonec potvrdilo existenci důvodů, o které Komise v projednávané věci náležitě opírala své počáteční podezření z porušení pravidel hospodářské soutěže s celosvětovým dosahem. Jak totiž Komise uvedla ve své kasační odpovědi, aniž to bylo zpochybněno, a doložila to odkazy, v době vydání rozhodnutí o nařízení kontroly disponovala ústními prohlášeními žadatele o shovívavost, z nichž vyplývaly konkrétní indicie svědčící o existenci kartelové dohody s celosvětovým dopadem, jejíž účastníci si mimo jiné rozdělili trhy a omezily se na své příslušné domácí trhy [48]. Komise navíc mohla vycházet ze svých novějších konkrétních zkušeností s praktikami uplatňovanými v rámci jiných kartelových dohod, na kterých se podílely zčásti tytéž podniky.

90. Za těchto okolností byla Komise oprávněna hledat v rámci svých kontrol bez předchozího upozornění důkazy svědčící o existenci a fungování takové kartelové dohody s celosvětovým dopadem [49].

c) Dílčí závěr

91. Celkově je tedy třeba druhou část prvního důvodu kasačního opravného prostředku odmítnout jako nepřípustnou a v každém případě jako neopodstatněnou. První důvod kasačního opravného prostředku tak celkově nemá šanci na úspěch.

B – *Druhý důvod kasačního opravného prostředku: rozhodnutí Tribunálu o nákladech řízení*

92. V rámci druhého důvodu kasačního opravného prostředku, který směřuje proti bodům 138 a 139 napadeného rozsudku, navrhovatelky nakonec tvrdí, že rozhodnutí Tribunálu o náhradě nákladů řízení v prvním stupni je „zjevně nerozumné“.

47 — Tak tomu je zpravidla v situaci, kdy je vnitrostátní soud před provedením kontroly bez předchozího upozornění požádán, aby preventivně povolil použití donucovacích opatření (čl. 20 odst. 7 a 8 nařízení č. 1/2003).

48 — Tyto úvahy žadatele o shovívavost byly již zčásti předmětem kontradiktorního projednání v rámci řízení v prvním stupni před Tribunálem.

49 — Těmito argumenty navrhovatelek, které se opírají o mezinárodní právo a byly uvedeny v rámci této druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku, jsem se zabývala již výše v bodech 69 až 72 tohoto stanoviska.

93. Podle čl. 58 odst. 2 statutu Soudního dvora jsou kasační opravné prostředky, které směřují pouze proti rozhodnutí Tribunálu o nákladech řízení, nepřípustné. Toto ustanovení je v ustálené judikatuře vykládáno široce. Podle judikatury se toto ustanovení vztahuje i na takové případy, kdy účastník řízení podávající kasační opravný prostředek nenapadá pouze rozhodnutí o nákladech řízení, ale má výhrady vůči rozhodnutí vydanému v řízení v prvním stupni také v jiných ohledech, přičemž však nakonec neuspěje s žádným ze svých důvodů kasačního opravného prostředku [50].

94. Tak je tomu v projednávaném případě. Vzhledem k tomu, že z výše uvedených úvah [51] vyplývá, že argumenty navrhovatelek nemají žádné vyhlídky na úspěch, není třeba dále zkoumat jejich výhrady proti rozhodnutí Tribunálu o nákladech řízení.

95. Pouze pro úplnost dodávám, že při rozhodování o nákladech řízení má Tribunál podle čl. 87 § 3 odst. 1 svého jednacího řádu široký prostor pro uvážení, který v projednávané věci nepřekročil. Společnosti Nexans a Nexans France v řízení prvním stupni napadly tři různé akty Komise z řady právních důvodů. Pouze ve vztahu k jednomu z těchto aktů – k rozhodnutí o nařízení kontroly – částečně uspěly. Za těchto okolností se mi zdá zcela přiměřené, že Tribunál uložil společnostem Nexans a Nexans France povinnost nést vlastní náklady řízení, jakož i polovinu nákladů řízení vynaložených Komisí.

96. Druhý důvod kasačního opravného prostředku je tudíž třeba odmítnout jako nepřípustný a v každém případě jako neopodstatněný.

VI – Náklady řízení

97. Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný.

98. Podle čl. 138 odst. 1 a 2 ve spojení s čl. 184 odst. 1 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník, který měl ve věci úspěch, požadoval; je-li neúspěšných účastníků řízení více, rozhodne Soudní dvůr o rozdělení nákladů řízení. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a navrhovatelky neměly ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedeným uložit náhradu nákladů řízení. Navrhovatelky ponesou náklady řízení společně a nerozdílně, jelikož podaly kasační opravný prostředek společně [52].

VII – Závěry

99. Na základě výše uvedených úvah navrhuji, aby Soudní dvůr rozhodl následovně:

1) Kasační opravný prostředek se zamítá.

2) Navrhovatelky ponesou společně a nerozdílně náklady řízení.

50 — Viz usnesení Roujanski v. Rada (C-253/94 P, EU:C:1995:4, bod 12-14), jakož i rozsudky Henrichs v. Komise (C-396/93 P, EU:C:1995:280, body 65-66), Komise a Francie TF1 (C-302/99 P a C-308/99 P, EU:C:2001:408, bod 31), Tralli v. ECB (C-301/02 P, EU:C:2005:306, bod 88) a Gualteri v. Komise (C-485/08 P, EU:C:2010:188, bod 111).

51 — K tomu viz mé úvahy týkající se prvního důvodu kasačního opravného prostředku v bodech 24 až 86 tohoto stanoviska.

52 — Rozsudek Akzo Nobel Chemicals a Akcros Chemicals v. Komise a další (C-550/07 P, EU:C:2010:512, bod 123); v témže smyslu rozsudek D a Švédsko v. Rada (C-122/99 P a C-125/99 P, EU:C:2001:304, bod 65); v naposled uvedené věci podali D a Švédské království dokonce dva samostatné kasační opravné prostředky a přesto jim bylo uloženo, aby nesli náklady řízení společně a nerozdílně.